

PATRIA NOVA

SEGONA ÈPOCA

Any I :: N.º 19

::: SETMANARI

VALENCIANISTA

10
CÈNTIMS

LES VERITATS OFICIALS

Hi ha unes quantes veritats indiscutibles que comencen a ensenyar-nos les des de que som infants amb la pretensió absurda de prennitat. Aquestes veritats decretades de R. O. ens donen a conèixer que la nostra patria es Espanya, que la llengua propia es el castellà, que la nostra historia es la dels Comuneros i no la de les Germanies. I sobre eixes veritats oficials—que ail, mentres discutim a Deu i tot lo divi i tot lo humà, elles son intangibles—bastim la nostra cultura i formem el nostre sentiment d' humanitat respecte als altres pobles i les altres llengües. Si arriba un moment de la nostra vida en que hem revisat aquelles veritats oficials, deduint ne la seua absoluta falsedat, ens corprèn una dolorosa tristesa iensem en la perversitat d' una ensenyança que ment als infants i desvia el curs dels seus naturals sentiments.

La resistència amb que topeten les nostres idees de patria i de llengua, prové dels efectes d' aquelles veritats oficials, incompatibles amb altres, i arrelades al fons de l' ànima de tots els ciutadans. Al qui li han dit des de petit que es ciutadà espanyol i ha creixcut amb aquesta creència, li serà molt difícil, certament, reconèixer el seu caràcter de ciutadà valencià sotmés a la tirania de l' Estat espanyol. Tanmateix aquella dificultat s' agrenjarà quan tinga que canviar el mitjà d' expressió propi, es a dir, quan utilitzi el valencià en les seues relacions privades i socials i el castellà es convertisca en un idioma auxiliar, com pot esser-ho el francès o l' italià.

Les veritats oficials son hui la muralla que s' oposa al avanç ràpid del valencianisme. Pero totes juntes no resistixen una hõra d' examen seré i imparcial. La seua potència de resistència, que nosaltres reconeguem per endavant, consistix, no en la seua força lògica o en la seua base racional, sino en el temps que hom les profesa i en la manera com hom les va assolir. Es clar, les aprenqueren com si foren dogmes pastats amb la nostra personalitat i dels quals sols la mort ens hauria de separar.

Ara ens trobem en que sols son veritats oficials. I açò d' oficials, ja sabem tots lo que vol dir.

Lo que diuen els altres...

PI I MARGALL.—El gran home, qual nom encapçala hui aquesta secció, figura justament al principi dels moviments nacionalistes peninsulars. Hi ha que pendre, puix, el seu pensament com unes idees inicials, que anant el temps s' han desenrotllat a mesura de que la realitat prenía forma i color als ulls dels que l' esguardaven. Cregueu p. e. que Pi i Margall no s' haguera declarat hui nacionalista català i potser dels més purs?

Encara no havia esclatat del tot el moviment nacionalista de Catalunya i Pi i Margall ja escribia d' una manera, amb un tó que sembla actual. L' article que anem

a reproduir de *El Nuevo Régimen* ho donarà a entendre:

«Hi ha en Catalunya dos partits afins: un que es diu federal, altre que es crida catalanista o regionalista. Els dos persequixen un mateix fi: l' autonomia de les regions i la unió de les regions per un poder central. Els dos volen destruir eixe absurde règimen centralista que, com diem ha poc, s' empenya en portar al mateix pas a pobles de distint grau de cultura, de distinta aptitut, de distintes aspiracions i adhuc pobles de distinta llengua i de distintes lleis. Els dos odien eixe centralisme, que no es sino un carro de desiguals rodes que acamina sempre topetant i hui sofrix violentes sotragades i demà perillosos volcaments. Els dos definixen d' igual modo els atributs de l' Estat i els de les regions.

Que vullguen, que no vullguen, els dos partits han d' anar junts, ja que porten fins idèntics. No necessiten, no, per a anar junts, ni d' aliances públiques ni secretes, ni de coalicions, ni de pactes de ningun género. No necessiten tampoc fer programes comuns, ni constituir comités mixtos, ni comprometer-se a callar fins que la federació triomfe. Aixó es deixa per a eixes bastardes unions de colectivitats heterogenies que no poden viure sense el mutu sacrifici i el mutu engany.

Els catalanistes no es exacte que vullguen sols l' autonomia de Catalunya; no ho es tampoc que no siguen demòcrates. En les Corts, davant de la Nació, han declarat que volen autònomes totes les regions de la península, i consideren com el més preuat dels dons la llibertat en tots els ordens de la vida. Volen, a par de nosaltres, la llibertat de pensament i la de consciència.

No son republicans, pero no refusen la república: sobre nostres reformes socials han servat fins aci silenci. Van amb els federals en tot lo que constituix l' essència del nostre partit: la federació de les regions.

Estarà lluny el dia en que amb nosaltres es confundixquen? En Juliol, la fracció catalanista «Lo Somatent» es declarará públicament partidaria de la república i del federalisme. La felicitat amb aquest motiu, en Tarrasa, el Consell Federal de Catalunya, i hi hagué entre els dos partits frases d' unitat i de concòrdia, no aliances. *Per vies confluents* es digué que anaven a un mateix fi els dos partits.

No comprenem aixís l' alarma de certs federals. Sols els unitaris podrán vore amb mals ulls que catalanistes i federals ens apropem. Sols ells s' interessen per portar-nos la discòrdia.»

La plaça d' En Vicent Peris

El disabte, dia quatre, una hora després de la anunciada, es va

procedir a l'acte del descobriment de la senzilla làpida que diu: «Plaza de Vicente Peris», en la popularíssima plaçeta que fins ara es deia de Galindo.

Va concórrer molta gent. Així mateix veierem banderes de jaurins i republicans. Assistiren també representants dels Ajuntaments de Palma de Mallorca, Barcelona i Saragossa.

En primer lloc llegí unes quartelles En Juli Just, de les quals publicuem uns interessants parafrasis.

Parlà després, en nom de la Ciutat, l'Alcalde senyor Marco Miranda amb eloqüència i oportunitat.

No cal dir que els dos oradors parlaren en la llengua dels valencians.

I ara volem felicitar—si es que d'aixó es pot felicitar—al senyor Just perquè *La Voz Valenciana* diu que en l'esmentat acte parlaren el *presidente del Centro de Cultura Valenciana* i el senyor Marco Miranda. ¡Què ben informada està *La Voz... de Cáceres*! Comencem perquè el «Centro de Cultura Valenciana» no té president, sino director. A més, el senyor Just creiem que és un dels pocs mortals que no té cap càrrec en el «Centro». I—aquesta es la raó de pes—el senyor Just parlà en valencià. No hi ha, per tant, tal *presidente*. Si haguera sigut *charro* no haguera patit eixa inexactitut...

Sobre aquest mateix tema de la plaça de Vicent Peris, volem recollir la extranyesa que manifesta un subscriptor del *Diario de Valencia*, de que havent ja un carrer dedicat a En Vicent Peris se li ofereix ara una plaça. El subscriptor del col·lega, que tant sembla interessar-se per açó, haguera pogut anar a l'acte del descobriment de la làpida. Allí, el senyor Marco Miranda tractà d'aixó.

Discurs de Juli Just

«Ciudadans! Homens lliures de Valencia!

Fa alguns anys, un historiador, Manuel Fernández Herrero, estudiant el moviment revolucionari de principis del segle XVI que amb el nom de Germanies agità i somogué la consciència ibèrica, singularment la valenciana, demanava al rematar aquell capítol del seu estudi tan palpitant de vida i colorejat per l'heroisme en que es relata la mort de Vicent Peris, que fora rotulada amb el nom de l'esforçat capità agermanat la plaça de Galindo, en la que ara estem reunits.

D'aquesta manera venia a reparar-se, en part, la tremenda

injustícia dels que ple el pit de rabia vengadora, manaren arrassar la casa de Peris i sembrar-la de sal per a que mai més, ni en el rodar dels segles, poguera alçar-se sobre el seu solar edificació alguna.

Fixeu-se qué extranyes coincidències: no fa molt, allà en les terres altes de Castella—les que segons el poeta no veuen el mar—altres homens també, molts d'ells pertanyents a aixó que es diu mon oficial, volgueren honorar el record d'aquells que foren vençuts en Villalar.

I dic que *volgueren honorar* i no que *honoraren*, perquè, al pensar en els agermanats de Valencia i Mallorca i en els Començers de Castella, jo no puc—per una irremissible associació d'idees—deixar de pensar en les lluites dels nostres dies i en la manera que aquells elements oficials tenen d'evitar-les, tan pareguda a la manera dels que regien aquestes terres i altres d'Espanya, allà en els començaments del segle XVI.

Qui no pensa que molts homens hui perseguits i acosats com roders, seran tal volta demà ungits per els olis de la popularitat i l'agraïment?

Perque, fixeu-vos be, en aquells temps es lluitava per una organització social més justa, més humana.

Els plebeus i els ciutadans organitzats en gremis segons oficis, es declararen contra la noblesa, contra l'aristocràcia de la sang, perquè, aquesta, com no han pogut menys de reconèixer els historiadors més enemics dels agermanats, els fea objecte de tots els atropells, arrebatant-los els més preuats atributs de la dignitat humana. Era aquella aristocràcia d'aleshores la que combatia a sang i a foc la possibilitat de que els plebeus tingueren representació en la governació de les ciutats, i per aquesta raó, i per altres més complexes, qual estudi allargaria molt el discurs, el poble s'organitzà en germanies segons el criteri del cardador Joan Llorerç, qui en part s'avançà vora de tres segles als que feren la Revolució francesa.

Volien a més que els furs, es a dir, les lleis que asseguraven els drets aconseguits, foren respectats.

En 1522, Carles I, felicitant al virrei de Valencia, Diego Hurtado de Mendoza, per haver vençut als agermanats, li dia:

«Agarroreu bona cosa de gent del poble.»

A lo que respongué el virrei, amb una dignitat tardana:

«Jo no he vingut, senyor, a ser botxí, sino a manar soldats».

Pero ja, llavors, la casa de Vicent Peris havia sigut arrasada; i el seu cap sanguinolent clavat en lo alt de la portada de Sant Vicent, i el seu braç dret, tan temut dels cavallers, penjat en Ontinyent; i havien sigut passades a ganivet les poblacions sublevades, i torturats, expatriats, una nombrosa multitud de homens que volia ser lliure.

La superació, es a dir, el ser hui millor que ahir, consistiria en no aplegar a tals excessos, en no donar lloc a la felicitació de ningú Carles I, d'eixos que diuen, que ho han dit en totes les èpoques:

«Agarroreu bona cosa de gent del poble; agarroreu.»

He dit.»

GLOSSES

Per a Josep Blanquer i Belda

Tenim un amic que aviat contraurà matrimoni. Un héroe, com si diguessim, que no tem a la escassea i vicisituds de la postguerra. Que no tem, tampoc, el perillós contacte amb la senyora sógra...

I aquest amic, pròxim futur adorador del Himenèu, ens conta qu'els ultims mesos de solteria son entretingudíssims. Especialment, quan les amistats comencen a portar a casa els inevitables regals de boda. Seria indignant, si no fos jocós—ens diu.

Per lo general, qui es casa, ja ha comprat per anticipat tots aquells mobles i atifells que li han de ser necessaris. Aixó no es obstacle per a que després, les amistats, comencen a omplir-li a u la casa de objectes inútils. Ademés, com tenen el bon gust de no posarse d'acord, aquestos objectes es repeteixen d'una manera veritablement alarmant. Jo ja tinc—ens diu el nostre amic—once jocs de café, setce bastons, catorce pips—i aixó que no fume!—, dotce centres de taula—i no tinc, naturalment, més que una taula!—, déneu mantequeres—i no m'agrada la manteca!!

Comprenem la indignació del nostre amic. I aquest fet ens afirma més i més en la creència de que eixa absurda i ridícula costum dels regals de boda té que desaparèixer. En primer lloc, perquè als que contrauen matrimoni, económicament, res els resóls rebré una formagera de cristall o una figura de maiòlica amb la trompeta de la Fama. En segon lloc, perquè a ningú que vaja de bona fé li ve massa be fer el dispendi del regal. I aixó es un càrrec de consciència.

cia per al novell matrimoni. En últim terme, perquè no hi ha dret a que una senyora amb nou o deu filles casaderes ens regale mitja dotzena de culleretes de plom i després comence a casar files—si pot—i obligue a anar tornant culleretes en una cantitat, naturalment, desproporcionada i atentatòria als nostres interessos.

Això es un «truco» de mala llei que deguera tindre una lògica sanció en el Còdic.

ENRIC DURÁN I TORTAJADA

El senyor Giménez de Bentrosa La constitució de la Diputació

En el número passat no poguerem fer-nos recó de l'homenatge que la «Joventut Valencianista» i altres entitats dedicaren al senyor Giménez de Bentrosa. L'excessiva modestia d'aquest feu que l'apat esdevinguera quasi íntim.

El senyor Giménez de Bentrosa parlà de la seua gestió presidencial en la Diputació, parlà de les Diputacions amb un sentit altíssim de la seua missió futura, blasmà el centralisme, cridà a tots per a remoure la consciència valenciana sense por a les seues conseqüències finals.

Poques voltes hem escoltat una defensa tan eloquent dels nostres ideals. I es un home que no ha naixcut a Valencia el que dona a tots lliçons de valencianisme. Al fons de la posició del senyor Giménez de Bentrosa no hi ha res més que la virtut de no enterbolir les coses, de vore la realitat tal com es. En el seu estil plà i profús el senyor Giménez de Bentrosa deia: «I quan la Diputació proclamà la cooficialitat no feu més que reconèixer que en el carrer es parlen dos llengües». Veieu? Sembla que no es cap cosa de l'altre mon. I es que hi ha qui aclari les qüestions i hi ha qui les fa difícils i intrínsecas. El senyor Giménez de Bentrosa es dels primers.

Nosaltres planyem la seua absència de la Diputació i del lloc preeminent que ha ocupat. Tenim la certesa de que ara com ara la Diputació no tindrà un president com el senyor Giménez de Bentrosa. Potser tarden molts anys a que el tinga.

Pero la Diputació està al principi d'un bell camí traçat per el senyor Giménez de Bentrosa. Sabran els seus continuadors menar-la per eixe camí? Heu's ací la nostra inquietut.

La sessió en que es constituí la

nova Diputació, fou un espectacle depriment, que posava els nyervis de punta. Es feu un simulacre de votacions inacabable. Hi hagueren diàlegs pintorescs i picants. Perque no mancara res, dos diputats de les paraules passaren a les mans, convertint tot el saló en una confusa batalla.

El senyor Pere Joan Serrano, albista—açó ja pareix una desgracia—al pendre possessió de la presidència pronuncià unes paraules vacilants i desorientades que no ens donen massa confiança. En moltes ocasions la cadira presidencial semblarà buida.

Contestaren al nou president varis diputats, en representació de les respectives minories, coincidint tots en que la tasca de la presidència havia d'esser continuació de la començada per el senyor Giménez de Bentrosa.

El senyor Simó deixà constituïda una minoria regionalista i catòlica. La primera part del seu discurs la pronuncià en valencià. Després per cortesia als diputats de parla castellana, utilitzà el castellà. No ens convenç a nosaltres el senyor Simó. Quan es deixa de parlar valencià en Valencia, no es fa mai per cortesia, sino per servitut. Es hora ja de que els que si guen partidaris de la reivindicació lingüística del valencià com idioma de cultura, tinguen present açó.

El contingut valencianista del seu discurs també ens va desilusionar una mica. El senyor Simó professa un regionalisme antiquat, endarrerit. Un regionalisme que empalidix i es fa invisible al costat dels tòpics de la *Patria española*, de la *unidad nacional*. Un regionalisme *bien entendido*, en una paraula. Tan *bien entendido*, que permet parlar públicament el castellà i fa que les paraules de protesta contra el poder central, representat per el senyor Governador, queden dins per un respecte que té la mateixa explicació que la cortesia a que ens referiem abans.

IV aplec valencianista en Bechí

El diumenge passat, en la muntanya de Sant Antoni de Bechí, es celebrà el IV aplec valencianista.

Ha sigut una verdadera llàstima que no tinguera lloc en Vil·larreal, puix les facilitats de viatge haurien augmentat el número de concorrents de Valencia, de Castelló i dels altres pobles.

A l'Ermita de Sant Antopi, indret bellíssim, des d'el que s'ovira la plana a un costat i les muntanyes a l'altre, acodiren de

bon matí grups de valencianistes de Bechí i Artana amb les seues banderes qu' hissaren en la part alta de l'Ermita. De Castelló assistiren els senyors Joan Batista Porcar i Emili Calduc i de Valencia els senyors Vicent Giménez, en representació de l'«Agrupació Escolar Nacionalista», i Sebastià Franco i Adolf Pizcueta en nom de PATRIA NOVA i de la «Joventut Valencianista».

Quan arribà la comissió de Valencia començà l'acte, donant-se lectura a les següents adhesions:

«Germanor Valenciana», de Barcelona, «Nostra Parla», de Barcelona, «Joventut d'Esquerra Catalana», Esquerra Catalana, Agrupació Regionalista d'Ontinyent, Valencianistes de Tales, Benassal i Vil·larreal, Eduard Martínez Ferrando, Ferrán Asensi, Almela Vives, Vicent Traver, Borrás Jarque, Felip Sales, M. Pasqual Nàcher i altres.

A més es feren constar les següents adhesions verbals i representacions:

Manuel d'Espinosa, Ferrandis Agulló, Emili Orozco, Soto Más, Ferrán Puig, «Joventut Valencianista», «Nostra Parla», «Agrupació Escolar», PATRIA NOVA i *El Crit de la Muntanya*.

Després Vicent Tomás i Martí pronuncià una salutació a tots i llixqué unes bases presentades per «Germanor Valenciana», que foren aplaudides i acceptades íntegrament. Es referixen a l'organització d'entitats valencianistes, labor a realitzar i cooperació que oferix «Germanor Valenciana».

A continuació Tomás i Martí exposà uns punts de programa agrari i donà a conèixer el projecte d'un Manifest adreçat als llauradors. Fou aprovat tot.

El president de la «Joventut Valencianista» Adolf Pizcueta i Joan Batista Porcar feren us de la paraula, recomanant el primer perseverancia en l'obra i fent el darrer una allocució vibrant i patriòtica.

Es prengueren els següents acords:

Aprobar les bases presentades per «Germanor Valenciana».

Publicar un Manifest dirigit al llauradors, realitzar una acció intensa sobre els mateixos i formar biblioteques agraries.

Demandar als valencianistes d'Ontinyent que organitzen un Aplec en aquell poble.

Manifestar a Acció Catalana la solidaritat que senten els valencianistes amb la causa de llibertat de Catalunya.

Finalment Vicent Tomás i Martí dona per acabat l'acte amb

paraules d'encoratjament per als valencianistes d'aquells pobles.

TROSSOS I MOSSOS

Un col·laborador de *El Pueblo* (3 8-923) censura a un redactor de PATRIA NOVA perquè deia que «no s'interessa gens ni mica per això de les responsabilitats». El dit col·laborador—que signa «Pensive»—traduïx eixe fragment de frase, però omet el final redactat d'aquesta manera: «...que és una entelèquia que per a entretindre's han inventat en Madrid». I ha fet mal en ometre açò.

S'ha fet creure que el desig de fer efectives les responsabilitats es un anhel furiós dels ciutadans o, millor dit, súbdits d'Espanya. Però quins súbdits o quins ciutadans son eixos que, constituint la majoria immensa, estan en la més gran passivitat deixant que passe el temps?

Sí, amic «Pensive»; això de les responsabilitats és una entelèquia per a entretindre's. Va tindre un èxit en les darreres sessions del Congrés i del Senat. Ara—fa tanta calor!—ja no se'n parla. I després ningú se'n recordarà fins que en Marroc no passe un altre Annual.

Així es que el redactor de les frases susdites no pot interessar-se per una comèdia, encara que porte per títol «Los Responsables». Tampoc creu que Luis de Tapia siga un Tirteu. Així mateix es nega a reconèixer que García Prieto es un estadista formidable. En resum: l'esmentat redactor—que té la seua emoció humana davant tots les manifestacions de barbàrie—no es resigna a semblar lo que els espanyols diuen un «primo». Per lo demés, creu que si els valencianistes tingueren força i es proposaren fer pagar responsabilitats, les farien pagar.

Conten—no ho podem saber nosaltres, es clar—que els representant de Barcelona i de Palma, convidats a assistir a la cavalcada de la «Senyera», visitaven la nostra Catedral acompanyats del delegat de l'Ajuntament senyor Palau.

El senyor Palau no era un ciclerone mecànic, d'ofici. Per tant, complia el seu comés amb elegància i una miqueta d'ironia. Aquesta missa que començava, aquelles dones en actitud devota, aquesta capella, aquells quadres, tot tenia un comentari just en el senyor Palau. Els representants de Barcelona i de Palma, com es de suposar que serien unes persones il·lustrades, fruirien de debó amb les explicacions del senyor Palau.

Tothom sap que en la nostra Seu hi ha dos Goyes. PUIS be, davant d'u d'ells, el senyor Palau, que es pintor, catedràtic de l'Escola de Belles Arts i Delegat artístic de l'Ajuntament, digué:

—Ací tenim el famós quadre «La Conversió del Duc de Gandia»...

El rostre dels representants de Barcelona i de Palma s'illuminà amb un somriure burló. No obstant un discret asentiment seguia les explicacions del senyor Palau, tan erudit, amb tanta exactitud i tan d'encís en les seues paraules.

L'assumpte dels «charros» assolix unes proporcions desmesurades. Un dia i altre dia la premsa repetix les versions fastigoses de lo que ha ocorregut. Però el secret d'aquesta insistència es, senzillament, que estem a l'estiu. I a l'estiu, com no ignoren tots els que han viscut la vida de periòdic, s'inventen històries, s'unflen notícies i s'esgrimixen les tisoires de vegades amb molt poca fortuna.

No hi havia res a dir i aquest aigualit viatge dels «charros» ha donat motiu per a que diaris condemnats a omplir les seues columnes amb uns retalls gens escaients, pogueren cridar l'atenció lassa del públic amb una campanya d'escandol.

Açò no es estrany. Lo que ens pareix estrany es que un company nacionalista, endinçat com aquell qui diu en el periodisme, des d'un periòdic matiner escriga una crònica carregada d'admiracions i de tota mena de signes que donen a l'escriptura un caràcter viu i sentit.

Un nacionalista no ha d'odiar les terres castellanés ni ha de refusar el tracte amb elles a base d'igualtat. Però creguem que un nacionalista, mentrimentres dure l'opresió que patix València, ha d'esser sobri en parlar de les terres castellanés. I mai deu caure en l'exaltació de lo agé, en tant lo nostre es despreciat i oblidat.

En aquell periòdic, que es *El Mercantil Valencià*, es publicava la crònica aludida. Linies més avall, en una noteta curta, s'esmentava l'acte de descobrir la làpida de la plaça de Vicent Peris.

Quán millor hauria estat que les paraules apassionades i vibrants del nostre company s'hagueren dedicat a la memòria de Vicent Peris, heroi d'un moviment que ens ha guanyat el cor.

Vostés ja saben—naturalment!—que l'*A B C* es un periòdic qu'escriviu per a xinos. Un periòdic dirigit per don Torcuato i on col·

labora eixa eminència que signa els seus escrits, o lo que siguen, amb el pseudònim de «Melitón González». Un periòdic que jencara! no sap o no li convé saber lo que es el nostre nacionalisme...

Puix be; aquest periòdic publicà fa uns quans dies, baix l'epígraf de «Vias importantes de Valencia», una vista del nostre carrer de la Pau, i, sota 'l'fotografia, aquesta graciosíssima *explicació*: «Vista parcial de la calle de la Paz. Al fondo, el Micalet».

Ja compendrà el llegidor que lo que hi ha al fons de l'esmentada fotografia no es el Micalet—jel nostre Micalet que, entre altres, té la gracia de fer parlar al *A B C* en la nostra llengua!—sino el campanar de Santa Catàrina.

A la alçada d'aquesta informació gràfica estan totes les informacions del deplorable periòdic madrileny, capaç de confondre, no al campanar aquest amb el Micalet, sino al senyor Luca de Tena (fil) amb Benavente.

Pot continuar l'*A B C* escrivint per a xinos, que nosaltres no s'oposaré. Però lo que no té dret a creure—perquè s'equivocaria—es que el país dels xinos—dels xinos que compren el dolent diari—es València...

La cavalcada de la «Senyera» s'ha reconegut a bastament que es inferior en l'aspecte artístic a altres cavalcades anteriors. En el seu aspecte històric no podem establir comparacions ni cal, però es evident que la cavalcada es una calamitat.

No recordem si les bases per al concurs de les carroces estaven prou clares. Creem, però, que es referien sempre a l'història de la Corona d'Aragó. En aquest cas hi ha una carroça que representa l'heroicitat de Saragossa, que res té de vore amb la Corona d'Aragó i que lògicament no es devia d'haver admés.

Així podríem assenyalar altres faltes històriques i demostrar que els artistes autors de les carroces no han llegit ni per damunt, damunt, la història de València. Lo qual no deixa de ser una vergonya.

El nostre company Vicent Guaita Tarazona, i xirà pròximament a fer una llarga excursió a Palma de Mallorca.

Des d'aquelles illes ens remetrà cròniques i notes de paisatge i del moviment nacionalista mallorquí.